

8. Gerechtigheid

Het is een bekend beeld in gerechtsgebouwen: Vrouwe Justitia, de personificatie van het recht; een daadkrachtige dame met een zwaard en een weegschaal. Haar Griekse oorsprong is de godin Themis, wiens taak het was de goddelijke orde en wetten te bewaken. Deze goddelijke orde maakte het mogelijk voor de goden en de mensen om samen te leven. De weegschaal van Themis stond voor *innerlijke balans*. Ook de tarotkaart Gerechtigheid gaat over innerlijke balans; een belangrijke voorwaarde voor spiritueel ontwakken.

TEKST: ANNE-MARIE WEGH

Gerechtigheid (rechtvaardigheid) is één van de vier zogenaamde kardinale deugden. Hieraan dankt zij haar plaats in de tarot. De vier deugden *prudentia* (voorzichtigheid, wijsheid), *justitia* (rechtvaardigheid), *fortitudo* (moed, kracht) en *temperantia* (gematigdheid, zelfbeheersing) worden in het christendom als extra belangrijk gezien, omdat andere deugden erop steunen (*kardinaal* betekent 'spil, waarom iets draait').

Wat opvalt, is dat de kardinale deugden, zowel in de tarot als daarbuiten, bijna altijd worden gepersonifieerd door vrouwen. De reden hiervoor vinden we terug in het boek *Wijsheid* uit het Oude Testament. In dit boek worden deze vier deugden genoemd als voortvloeielsels van de goddelijke 'Wijsheid' (Grieks: *Sophia*), die ten grondslag ligt aan de schepping:

...de vruchten van de wijsheid zijn de deugden: matigheid leert zij en voorzichtigheid, rechtvaardigheid en sterkte, de allernuttigste dingen in het menselijk leven.

(WIJSHEID 7:8, WILLIBRORDVERTALING 1975)

The John Adams Courthouse, bouwjaar 1893, Boston, Massachusetts.

Vl.n.r:

1. De Visconti di Modrone Gerechtigheid kaart (15e eeuw)
2. Een schematische weergave van de drie energiebanen die betrokken zijn bij een kundalini-ontwaken. De eerste vijf chakra's zijn weergegeven als bloemen.
3. De kaart Dame van Zwaarden van het Visconti di Modrone deck. Met haar linkerhand maakt de vrouw het teken van het heilige huwelijk. Op haar jurk is een granaatappelpatroon gedrukt. Zowel het zwaard als de granaatappel is een symbool voor de kundalini-energie.

Sophia (Wijsheid) is één van de benamingen van God de Moeder; het vrouwelijke aspect van God, dat zich zowel in het bekken van de mens bevindt, als in de gehele schepping. De yogi noemt haar de kundalini-shakti. Dit is - uiteraard - niet hoe de kerk Sophia uitlegt, maar deze betekenis kan uit de Bijbelteksten worden gehaald, als deze gelezen worden met een esoterische bril. Een voorbeeld uit hetzelfde hoofdstuk van het boek Wijsheid als het bovenstaande citaat:

Want de wijsheid [Sophia] is beweeglijker dan alle beweging; zij doordringt en doortrekt alles door de kracht van haar zuiverheid. Want zij is de ademtocht van Gods kracht en de pure afstraling van de heerlijkheid van de Almachtige: daarom wordt zij niet aangetast door iets dat bezoedeld is. Zij is de afglans van het eeuwig licht, de onbeslagen spiegel van Gods werkzaamheid en het beeld van zijn goedheid. Hoewel zij een is, vermag zij alles; hoewel zij in zichzelf blijft, vernieuwt zij alles; van geslacht tot geslacht treedt zij binnen in heilige zielen en maakt hen tot vrienden van God en tot profeten.

(WIJSHEID 7:24-27)

We vinden Sophia - verhuld - op veel tarotkaarten terug. Niet alleen als personificatie van de kardinale deugden, maar ook als De Hogepriesteres, en op kaarten die we nog gaan bespreken.

De Visconti di Modrone Tarot

De kaart Gerechtigheid uit het 15^e eeuwse Visconti di Modrone deck lijkt misschien op het eerste oog recht toe recht aan, qua betekenis. We zien een vrouw in een bloemetjesjurk, met een zwaard en een weegschaal. Een fleurige versie van Vrouwe Justitia. Maar dit is slechts schijn, de kaart bevat prachtige esoterische symboliek.

Voordat het heilige huwelijk ter hoogte van het zesde chakra kan plaatsvinden, moeten de eerste vijf chakra's worden gezui-

verd, en moeten de twee energiebanen die langs de wervelkolom stromen - en die de energetische blauwdruk vormen van de dualiteit in de mens - in balans worden gebracht. Dit is waar de kaart Gerechtigheid voor staat. Het zwaard symboliseert de zuiverende werking van de kundalini (Sophia) en de weegschaal staat voor de energetische balans.

De bloemen op de jurk van de vrouw op de Visconti di Modrone-kaart hebben allemaal vijf bloemblaadjes. Chakra's worden vaak verbeeld als bloemen. Het bloempatroon op de jurk verwijst naar de uitzuivering van de eerste vijf chakra's. Op de alchemistische afbeelding op de volgende pagina wordt gebruikt gemaakt van dezelfde symboliek: het gehele naakte lichaam van de alchemist is bedekt met rode vijfbladige bloemen. Rood is de kleur van de laatste fase van het alchemistische proces van godsrealisatie.

De symbolische betekenis van een zwaard, met betrekking tot spiritueel ontwaken, wordt bevestigd door een aantal andere kaarten van hetzelfde deck, waaronder de kaart Dame van Zwaarden (zie illustratie hierboven). De vrouw maakt het teken >

Een alchemistische afbeelding van Sophia, staand op de maan (16e eeuw, Nationaal Museum van Praag). In haar geopende buik zien we op de plaats van de wervelkolom een zwaard met een (kundalini-) slang er omheen. Met haar linkerhand maakt zij het teken van het heilige huwelijk.

VI.n.r.

1. Een alchemistische afbeelding van het Magnum Opus.

2. Op de kaart Bekers Zes van het Rider-Waite-Smith Deck zien we witte (=uitgezuiverde) bloemen met vijf blaadjes, in combinatie met een verwijzing naar het heilige huwelijk (de twee figuren en het kruis op de steen), dat bij het zesde chakra (beker) plaatsvindt

van het heilige huwelijk met haar linkerhand: de innerlijke polariteit is versmolten tot een eenheid als gevolg van de inwerking van het zwaard/de kundalini.

Een voorbeeld buiten de tarot is de afbeelding op pagina 40 van het gerechtsgebouw in Boston. We zien Vrouwe Justitia met een zwaard waar omheen twee slangen kronkelen: een verwijzing naar de *caduceus*, het symbool voor een kundalini-ontwaken.

De schalen van de weegschaal op de Visconti di Modrone-kaart hebben verschillende kleuren: goud en zilver. Dit is een verwijzing naar de polaire energieën van zon (goud) en maan (zilver), die in balans zijn gebracht. De kleuren van de mantel van de vrouw symboliseren hetzelfde: rood staat voor de mannelijke energieën en blauw voor de vrouwelijke.

De Visconti-Sforza Tarot (15e eeuw)

De Visconti-Sforza Tarot

Op de kaart Gerechtigheid uit het Visconti-Sforza deck, ook uit de 15^e eeuw, draagt de onderste vrouw een jurk met een hexagonaal patroon. Dit is een verwijzing naar het hexagram (zespuntige ster); het universele symbool voor de versmelting van de tegenstellingen. Ook op deze kaart heeft de weegschaal een gouden en een zilveren schaal. Met de hand waarmee de vrouw de weegschaal vasthoudt, maakt zij het teken van het heilige huwelijk.

Op de bovenkant van de kaart zien we dezelfde vrouw, rijdend op een wit paard, in een harnas en met het zwaard geheven. Dit is een metafoor voor de zuiverende werking van Sophia/de kundalini-shakti. Over het paard heen ligt een kleed met dezelfde vijfbladige bloemen als op de Visconti di Modrone kaart: de dierlijke energieën in de mens, die gekanaliseerd worden via de eerste vijf chakra's, worden gezuiverd door Sophia. Een wit paard staat voor uitgezuiverde dierlijke driften. Zowel het harnas van de vrouw, als de metalen plaat op het hoofd van het paard, is in twee kleuren: één helft is goud en de andere helft is zilver.

Ongetwijfeld is dit beeld van een strijdlustige vrouw op een paard geïnspireerd door de Franse Jeanne d'Arc, die zo'n twintig jaar voor het verschijnen van dit tarotspel op de brandstapel aan haar einde kwam.

Vl.n.r.

1. Het 'Sigillum Sapiantum' (Zegel der Wijzen) van de alchemist. De innerlijke éénwording (hexagram en oerboeros) komt tot stand door de inwerking van de goddelijke Sophia (vrouw met zwaard en weegschaal) in de mens. (J.M. Faust, Philalethes Illustratus, 1706).

2. Ook de aartsengel Michaël heeft als vaste attributen een zwaard en een weegschaal. In de christelijke iconografie gaat hij met deze attributen de Draak (Satan) te lijf. Een beeld dat stamt uit het Bijbelboek Openbaring (vers 12:7): "Michaël en zijn engelen vochten tegen de draak." De betekenis hiervan is hetzelfde als de kaart Gerechtigheid van de tarot. De engel Michaël staat voor de goddelijke (kundalini-) energie in ons bekken die, eenmaal ontwaakt, ten strijde trekt tegen onze innerlijke draak (het dierlijke), en die onze polaire energieën in balans brengt.

De Tarot van Marseille

De Tarot van Marseille is een verzamelnaam van tarot decks die ontworpen en geproduceerd zijn door verschillende personen, in een bepaalde periode, in een specifiek geografisch gebied. De diverse uitvoeringen lijken qua stijl op elkaar en zijn makkelijk herkenbaar als 'Marseille decks'. Voor de tarot-onderzoeker zijn met name de onderlinge verschillen interessant.

Dat de vrouw op de kaart Sophia/de kundalini-shakti is mogen we afleiden uit haar veelkleurige jurk. De drukunst stond toen nog in de kinderschoenen. Met het beperkte kleurenspectrum dat de ontwerpers tot hun beschikking hadden, hebben ze getracht alle chakra-kleuren te verwerken in de jurk.

De gevlochten halsketting verwijst naar de twee polaire energiebanen die bij een kundalini-ontwaken versmelten tot één. De gekrulde haarlokken van de vrouw staan voor hetzelfde. Op beide kaarten raakt één haarlok de halsketting, om aan te geven dat ze voor hetzelfde staan.

Marseille versie Payen-Webb
(18e eeuw)

Marseille versie Pierre Madenié
(1709)

Deze symbolische haardracht zien we ook terug in het orthodoxe (chassidische) jodendom. De mannen dragen gekrulde strengen haar aan weerszijde van het hoofd. Deze zogenaamde peies groeien ter hoogte van de slapen, de plaats waar de twee energiebanen versmelten tijdens het heilige huwelijk.

Het juweel op de voorkant van de kroon verwijst naar de pijnappelklier, die geactiveerd wordt tijdens een kundalini-ontwaken. Op de Payen-Webb kaart heeft de vrouw vleugels om haar goddelijkheid te benadrukken. Op de kaart van Pierre Madenié zit ze tussen twee pilaren. Deze staan voor de twee polaire energiebanen.

Opmerkelijk is dat de ontwerper van het Payen-Webb deck de kaart een afwijkende naam heeft gegeven: *La Balance* (De Balans). Hierdoor wordt de esoterische betekenis van innerlijke balans onderstreept. >

In de esoterische traditie worden de drie energiebanen die bij een kundalini-ontwaken betrokken zijn vaak weergegeven als pilaren.

De Tarot van Paris (17e eeuw)

De Tarot van Parijs (links) gooit het over een iets andere boeg, waardoor nog duidelijker wordt waar de kaart Gerechtigheid voor staat. De figuur heeft een hoofd met een mannelijk en een vrouwelijk gezicht.

Niet alleen in de tarot, ook daarbuiten, probeerde men esoterische kennis over het spirituele proces van ontwaken, die indruiste tegen de leer van de kerk, toch te communiceren door deze op verholde wijze te verwerken in christelijke kunst. Hier drie voorbeelden van kundalini-symboliek op afbeeldingen van de kardinale deugd Gerechtigheid.

Zie hieronder van links naar rechts:

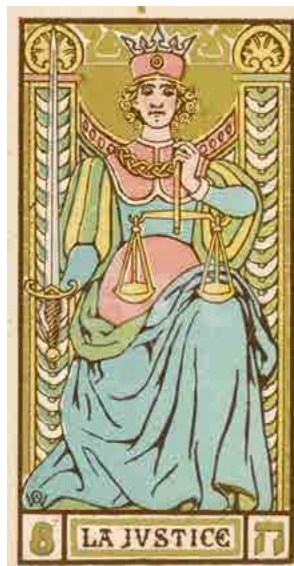
1. De vrouw houdt het zwaard tussen de twee schalen van de weegschaal, waardoor de symboliek van drie energiebanen ontstaat (gravure uit 1593).
2. De vrouw steekt de middelvinger van haar linkerhand uit. De middelvinger staat in de esoterische symboliek voor de wervelkolom, met erin stromend de kundalini-energie (Jacob Matham, 17e eeuw).
3. De vrouw houdt de weegschaal voor een pilaar, waardoor de symboliek van drie energiebanen ontstaat (Lucas van Leyden, 1530, Rijksmuseum)

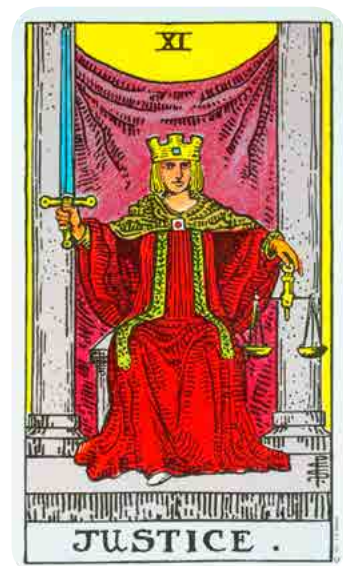
Oswald Wirth en Rider-Waite-Smith

De occultisten van de *Golden Dawn* hebben niet veel nieuwe elementen meer toegevoegd aan de kaart. Op de kaart van Oswald Wirth draagt de vrouw nog nadrukkelijker een gevlochten halsketting.

Arthur Waite heeft de kaarten Gerechtigheid en Kracht omgewisseld, waardoor Gerechtigheid in zijn deck nummer 11 heeft. De kroon bij zowel Wirth als Waite heeft drie punten; een verwijzing naar de drie energiebanen. De twee linten aan de mantel op de RWS-kaart hebben dezelfde betekenis als de twee pilaren. Op deze linten staat een letter Y-patroon. Deze letter symboliseert de versmelting van de tegenstellingen. Ook het androgyn uiterlijk van de vrouw, alsmede het zichtbaar zijn van slechts één schoen, verwijst hiernaar. Ze houdt het zwaard en de weegschaal precies voor de twee pilaren. De betekenis hiervan is dat ze deze twee pilaren/energiebanen zuivert en in balans brengt.

Oswald Wirth Tarot
(tweede) versie 1930

Rider-Waite-Smith (1909)

De mozaïek in Château des Avenièrès
(1917)

Een model van de tempel van Salomo

Aan het handvat van haar zwaard zitten drie symbolen voor goud (een cirkel met een punt in het midden): een verwijzing naar de goddelijke energie waar dit zwaard voor staat. Het doek tussen de pilaren is - net als bij de kaart van de Hogepriesteres - de sluier van Isis: de sluier waarachter Isis/Sophia de grotere werkelijkheid verborgen houdt.

Château des Avenièrès

Op het mozaïek in de kapel van Château des Avenièrès zijn de twee pilaren voorzien van de letters B en J. Een element dat we kennen van de kaart De Hogepriesteres van het RWS-deck. De letters staan voor Boaz en Jachin: de namen van de bronzen zuilen bij de ingang van koning Salomo's tempel. Volgens het Oude Testament leidt deze ingang naar de Ark des Verbonds in het Heilige der Heiligen, waar de mens met God kan communiceren.

De tempel staat voor de mens zelf, de pilaren voor de polaire energiebanen langs de wervelkolom en de ingang is de wervelkolom. De Ark des Verbonds bevindt zich in het hoofd van de mens: als de pijnappelklier en hypofyse worden geactiveerd door de opgestegen kundalini (Sophia) ontstaat een verbinding met God.

Op de kleine kroon van de vrouw is een *uraeus*-cobra geplaatst: de slang die in het Oude Egypte staat voor de kundalini en waarmee farao's vaak werden afgebeeld.

Een beeld van Gerechtigheid op het dak van het Paleis op de Dam in Amsterdam (beeldhouwer Artus Quellinus, 17^e eeuw). Ook dit beeld is voorzien van esoterische symboliek: in plaats van een zwaard draagt de vrouw een scepter (symbool voor de wervelkolom) met aan de bovenkant een zon en het alziend Oog van God. De scepter staat geplaatst op haar bekken, ter hoogte van het heiligbeen, de woonplaats van de kundalini, en het Oog van God bevindt zich ter hoogte van de pijnappelklier.

Conclusie

De tarot gebruikt bekende archetypes om deze te vertalen naar aspecten van spiritueel ontwaken. De kaart Gerechtigheid laat Sophia zien in haar rol van goddelijke Moeder die orde op zaken stelt in ons innerlijk. Alles wat tussen ons en haar echtgenoot, God de Vader, in staat, verwijdert zij met haar zwaard. Niet altijd pijnloos, maar wel met goede intenties en liefde, zoals een echte moeder. Ons interieur wordt door haar gezuiverd en in balans gebracht: om de aardse dualiteit te kunnen overstijgen, moet deze innerlijk eerst in balans zijn.

Deze spirituele taken zijn vergelijkbaar met de rol van Vrouwe Justitia (de Rechtspraak) in de buitenwereld: de samenleving 'opschonen' van wat de harmonie verstoort, en straffen op leggen die evenredig zijn met de begane overtredingen, zodat de onderlinge balans wordt hersteld. >

78 TAROT ASTRAL (2017)
www.78tarot.cards

Een prachtige kaart met de kundalini-slang die de weegschaal vasthoudt. De punt van het zwaard staat tussen de ogen, gericht op de pijnappelklier.

COSMIC TAROT
(NORBERT LÖSCHE, 1988)

Vrouw Gerechtigheid als
'de middelste pilaar'.

THE STAR TAROT (CATHY MCCLELLAND,
2017)
www.cathymcclelland.com

Veel relevante kundalini-symbolen die op inventieve wijze zijn gecombineerd: drie bomen, stromend water, het samenvallen van zon en maan, pauwenveren, en het voorhoofd als centraal punt waar de polariteiten versmelten.

THE RAZIËL TAROT (ROBERT M. PLACE,
2016)
www.robertm-placetarot.com

In het mystieke jodendom is de Shekinah (de vrouw tussen de pilaren) de inwonende God, oftewel Sophia/de kundalini-shakti.

ILLUSTRATIONS FROM THE TAROT DECKS, REPRODUCED BY PERMISSION OF U.S. GAMES SYSTEMS, INC., STAMFORD, CT 06902. © BY U.S. GAMES SYSTEMS, INC. ALL RIGHTS RESERVED.

FOTO CHÂTEAU DES AVENIÈRES:
[HTTP://HERMETISM.FREE.FR/AVENIERES/INDEX.HTM](http://hermetism.free.fr/avenieres/index.htm)

ANNE-MARIE WEGH SCHRIJFT BOEKEN OVER
DE DIEPERE BETEKENIS VAN BIJBELVERHALEN,
WAARONDER: *KUNDALINI-ONTWAKEN*
(ISBN 9789491535369).

VOOR MEER INFORMATIE WWW.ANNE-MARIE.EU

